

4. WOJNY GRECKO – PERSKIE 490 r. p.n.e. – 449 r. p.n.e.

1. Porównanie armii greckiej i perskiej

Armia grecka	Armia perska
▪ w armii służyli mieszkańcy danej polis – obywatele byli zobowiązani bronić swojej polis; sami musieli się wyposażać w broń; ▪ podstawą była ciężkozbrojna piechota – hoplici, ▪ hoplita był wyposażony we włócznię, krótki miecz, okrągłą tarczę, hełm, nagołenniki i pancerz, ▪ hoplici walczyli w szyku zwanym falangą ▪ flota grecka składała się z okrętów zwanych trierami, poruszającymi się za pomocą trzech rzędów wiosł, wyposażonych w jeden prostokątny żagiel i taran.	▪ armia perska składała się z oddziałów pochodzących z różnych podbitych przez Persję ludów. Była wielojęzyczna i wieloetniczna lecz bardzo liczna; ▪ najważniejszą część armii stanowili Medowie i Persowie, którzy tworzyli oddział 10 tys. „Nieśmiertelnych” – formacja piechoty. Uzbrojenie: pancerz z metalowych łusek. tarcza z wikliny pokryta skórą, krótka włócznia, łuk, krótki miecz, i sztylet ▪ piechota perska nie była opancerzona. Wyposażona była w łuki, włocznie, sztylety, miecze, tarcze; ▪ duże znaczenie w armii perskiej miała konnica, rydwany i łucznicy.

2. Przyczyny wojen Greków z Persami

- a) Miasta greckie w Jonii w Azji Mniejszej w VI w. p.n.e. zostały włączone do Imperium Perskiego. Ich mieszkańcy się temu sprzeciwiali. Nie chcieli płacić wysokich podatków i służyć w armii perskiej. Zorganizowali powstanie w 500 r. p.n.e., które zakończyło się klęską. Milet został zburzony. Buntownikom pomogły dwie poleis greckie: Ateny i Eretria.
- b) Król perski Dariusz chciał ukarać miasta greckie za pomoc powstańcom, chciał również poszerzyć swoje państwo dokonując podbojów na zachodzie. Dzięki temu poszerzyłoby swoje terytorium i przejął kontrolę nad handlem

3. Przebieg wojen grecko - perskich

Data	Wydarzenie	Dowódca grecki	Król perski	Wynik starcia
490 r. p.n.e.	Bitwa pod Maratonem	Miltiades	Dariusz I	Zwycięstwo Greków
480 r. p.n.e.	Bitwa pod Termopilami	Leonidas	Kserkses	Zwycięstwo Persów
480 r. p.n.e.	Bitwa pod Salaminą	Temistokles	Kserkses	Zwycięstwo Greków
479 r. p.n.e.	Bitwa pod Platejami	Pauzaniasz	Kserkses	Zwycięstwo Greków
449 r. p.n.e.	Podpisanie pokoju	-----	-----	-----

4. Związek Morski

- a) Powstał gdy z sojuszu poleis greckich wycofała się Sparta. Został założony przez Ateny.
- b) W jego skład weszły poleis greckie, które leżały na wyspach i które miały dostęp do morza. Było ich około 200.
- c) Hegemonem (przywódcą) były Ateny.
- d) Każde państwo dostarczało okręty lub płaciło roczną składkę na ich budowę. Skarbiec związku umieszczono na Wyspie Delos.

5. Skutki wojen grecko – perskich

- Poleis greckie zachowały niezależność, a miasta greckie w Azji Mniejszej ją odzyskały.
- Dwie najsilniejsze z nich Ateny (dowodziły na morzu) i Sparta (dowodziła na lądzie) zaczęły rywalizować ze sobą o hegemonię (przywództwo) w Grecji.
- Wojny miały wpływ na rozwój kultury i demokracji w Atenach.